

Sygn. akt I ACa 919/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 października 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Jan Kremer (spr.)
Sędziowie:	SSA Hanna Nowicka de Poraj SSO del. Paweł Czepiel
Protokolant:	st.sekr.sądowy Urszula Kłosińska

po rozpoznaniu w dniu 9 października 2014 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa **Przedsiębiorstwa Handlowego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K.**

przeciwko **A. P.**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Gospodarczego w Krakowie

z dnia 5 grudnia 2013 r. sygn. akt IX GC 46/13

oddala apelację.

I ACa 919/14

UZASADNIENIE

Strona powodowa Przedsiębiorstwo Handlowe (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w K. wniosła pozew przeciwko pozwanemu A. P., domagając się wydania nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym, zobowiązującego pozwanego do zapłaty stronie powodowej kwoty 381 214,01 zł wraz z ustawowymi odsetkami od poszczególnych, wskazanych w pozwie kwot. Ponadto strona powodowa wniosła o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przewidzianych.

W uzasadnieniu podniosła, że z tytułu dostaw towarów na rzecz strony pozwanej wystawiła faktury VAT. Strona powodowa wzywała pozwanego do zapłaty zobowiązań wynikających z tych faktur, jednakże bezskutecznie.

W odpowiedzi na pozew, pozwany wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenia kosztów procesu według norm przepisanych.

Zarzucił, że powództwo zostało wytoczone przedwcześnie, gdyż istnieje możliwość polubownego rozwiązania sporu. Ponadto wskazał, że spłacił część zadłużenia wobec strony powodowej. Jednocześnie wniósł o nieobciążanie go kosztami procesu w razie przegrania sprawy z uwagi na fakt, że nie dał podstaw stronie powodowej do wytoczenia powództwa.

W replice na odpowiedź na pozew, strona powodowa wskazała, że nie było żadnych ustaleń stron co do przedłużenia pozwanemu terminów spłat swojego zadłużenia.

Pismem z dnia powódka częściowo cofnęła powództwo ze zrzeczeniem się roszczenia i ostatecznie wniosła o zapłatę przez pozwanego na jej rzecz kwoty 198 781,73 zł wraz ustawowymi odsetkami od poszczególnych kwot.

Wyrokiem z dnia 5 grudnia 2013 r. Sąd Okręgowy umorzył w części postępowanie, a uwzględnił w części nie objętej ograniczeniem zakresu pozwu zasądzając od pozwanego A. P. na rzecz strony powodowej (...) Sp. z o.o. Przedsiębiorstwo Handlowe w K. kwotę 198.781,73 zł (sto dziewięćdziesiąt osiem tysięcy siedemset osiemdziesiąt jeden złotych 73/100) z odsetkami ustawowymi od kwot: 53.600,00 zł od 11.04.2012 r. do dnia zapłaty, 131.250,59 zł od 17.04.2012 r. do dnia zapłaty, 3.655,13 zł od 27.04.2012 r. do dnia zapłaty, 10.276,01 zł od 1.05.2012 r. do dnia zapłaty.

Sąd ustalił, że strona powodowa sprzedała towary na rzecz pozwanego oraz dokonała ich wydania. Na poczet sprzedanych towarów strona powodowa wystawiła faktury VAT.

Strona powodowa skierowała do pozwanego pismo wraz z dokumentem potwierdzenia salda na dzień 15 października 2012 roku. Zadłużenie pozwanego u strony pozwanej na w/w dzień wyniosło 309 980,69 zł, pozwany potwierdził to zadłużenie. W toku procesu pozwany uścił na poczet faktury VAT nr (...) łączną kwotę 180 639,74 zł oraz na poczet faktury VAT nr (...) kwotę 198,95 zł.

Powyższe ustalenia faktyczne poczynione zostały w oparciu o przedstawione przez strony dokumenty, których autentyczność nie była kwestionowana przez żadną ze stron. W konsekwencji, Sąd na podstawie powyższych dowodów ustalił treść złożonych przez strony oświadczeń, mając na uwadze to, że żadna ze stron nie kwestionowała faktu ich złożenia i zawartej w nich treści. Ponadto zostały one sporządzone w przypisanej przez prawo formie i są uznane przez Sąd Okręgowy za wiarygodne.

Zdaniem Sądu Okręgowego powództwo zasługuje na uwzględnienie w całości.

Na wstępie należy zidentyfikować, jaka umowa w świetle prawa cywilnego materialnego łączyła strony niniejszego sporu, czy jest ważna, jakiej była treści, czy została przez strony wykonana w całości. Strony łączyła umowa sprzedaży. Zgodnie zaś z art. 535 k.c. przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę. Umowa sprzedaży jest umową wzajemną, zasadą w umowach wzajemnych jest, że świadczenia wzajemne stron mają być spełnione jednocześnie, czyli z „ręki do ręki”. Pojęcia „jednoczesności” nie można rozumieć dosłownie, chodzi tutaj jedynie o zaakcentowanie, że świadczenia stron, jako swoje odpowiedniki pozostają w nader bliskim związku czasowym. Wyjątek od wskazanej zasady może wynikać z umowy, ustawy albo z orzeczenia sądu lub decyzji innego właściwego organu.

Umowa stron była ważna, przez stronę powodową została wykonana w całości. Natomiast pozwany nie wykonał ciążącego na nim zobowiązania solidarnego względem strony powodowej, wynikającego z tej umowy. Mówiąc ściślej, nie zapłacił jej całości kwoty za zakupiony towar. Cały materiał dowodowy zgromadzony w toku sprawy, a w szczególności wystawione faktury VAT dały podstawę do stwierdzenia, że roszczenie strony powodowej jest zasadne w

całości. Powódka ostatecznie domagali się zapłaty kwoty 198 781,73 zł za zakupione przez pozwanego towary. Zdaniem Sądu, uzasadnione jest żądanie zapłaty tej kwoty.

Pozwany podniósł, że strona powodowa wytoczyła powództwo przedwcześnie. Zarzut ten jest bezzasadny, albowiem między stronami nie było żadnych ustaleń odnośnie przedłużenia pozwanemu terminów płatności zaległych faktur. Z tego samego względu nie może być uwzględniony wniosek pozwanego o nieobciążanie go kosztami procesu w razie przegrania sprawy z uwagi na fakt, że nie dał podstaw stronie powodowej do wytoczenia powództwa. Jak już zostało wcześniej stwierdzone, strona powodowa nie przedłużyła pozwanemu terminu płatności zaległych faktura pozwany nie uiszczał zapłaty od lutego 2012 roku. Powództwo zostało wytoczone w październiku 2012 roku, a więc nie było ono przedwczesne.

Jako kolejny zarzut pozwany wskazał, iż faktury nr (...) zostały częściowo przez niego zapłacone. Zarzut ten jest zasadny i spowodował umorzenie postępowania w zakresie, w jakim pozwany uiszcza zapłatę za w/w faktury.

Biorąc pod uwagę te wszystkie okoliczności w punkcie I wyroku Sąd zasądził od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 198 781,73 zł wraz z ustawowymi odsetkami od poszczególnych kwot.

Pozwany popadł w opóźnienie w spełnieniu świadczenia. Dlatego uwzględniając roszczenie główne, Sąd przyjął również zasadność roszczenia o zasądzenie odsetek ustawowych, roszczenie to znajduje oparcie w art. 481 § 1 k.c. Przepis ten obciąża dłużnika obowiązkiem zapłaty odsetek bez względu na przyczynę uchybienia terminowi płatności sumy spornej. Odsetki należą się za cały czas opóźnienia, począwszy od dnia wymagalności długu, a stają się wymagalne z upływem pierwszego dnia terminu wymagalności roszczenia głównego. W świetle art. 481 § 1 k.c. nie budzi wątpliwości, że bieg odsetek rozpoczyna się z pierwszym dniem opóźnienia.

W punkcie II wyroku Sąd umorzył postępowanie w zakresie, w jakim cofnięto powództwo.

W punkcie III wyroku orzeczono o kosztach procesu na podstawie art. 98 k.p.c. Jako że pozwanego należało uznać za stronę przegrywającą, zobowiązany jest on do zwrotu stronie powodowej poniesionych kosztów postępowania. Na koszty procesu złożyły się: opłata od pozwu w wysokości 19 100 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika, które zgodnie z § 6 pkt. 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez Radcę prawnego z urzędu wyniosło 7 200 zł.

Wyrok ten zaskarżył apelacją pozwany wnosząc o jego zmianę i oddalenie powództwa w całości. Pozwany zarzucił naruszenie prawa materialnego to jest art. 535 k.c. polegającego na niewłaściwym zastosowaniu tego przepisu i przyjęciu, że świadczenia ma być spełnione jednocześnie czyli, z ręki do ręki. Ponadto naruszenie prawa procesowego a to art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 229, 230, 231 k.p.c. przez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, przez przyjęcie, że pomiędzy stronami nie było żadnych ustaleń odnośnie przedłużenia terminów spłaty faktur; przyjęciu, że powództwo nie było przedwczesne. Ponadto zarzucił nie rozpoznanie istoty sprawy w związku z nie przeprowadzeniu dowodu z przesłuchania stron.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja pozwanego nie jest zasadna.

Sąd Apelacyjny podziela ustalenia faktyczne i wywody prawne Sądu I instancji i przyjmuje je za własne.

Zarzut naruszenia prawa procesowego nie był zasadny. Pozwany wskazał na przepisy postępowania dotyczące faktów przyznanych, lub nie wymagających dowodu, uznania za przyznane faktów co do których strona przeciwna nie wypowiedziała się oraz domniemań faktycznych w związku z zasadą swobody oceny dowodów. Apelacja nie zawiera wskazania, ani sprecyzowania okoliczności, faktów których dotyczą te zarzuty. Warto przypomnieć, że pozew wpłynął 15 października 2012 r., powód po dokonaniu przez pozwanego częściowej zapłaty ograniczył żądanie pozwu, cofnął w części w dniu 31 października 2012 r., oraz 12 listopada 2012 r. Odpowiedź na pozew wpłynęła 26 listopada 2012 r.

i sprawę przekazano do Sądu Okręgowego w Krakowie. W dniu 14 lutego 2013 r. powód oświadczył, że podtrzymuje w całości dotychczasowe twierdzenia i wnioski. W dniu 12 września 2013 r. wobec wpłat pozwanego powód cofnął w części powództwo. Po odroczeniu rozprawy z przyczyn leżących po stronie pozwanego w dniu 5 grudnia 2013 r. w obecności pozwanego i jego pełnomocnika Sąd wydał wyrok. Dowód z przesłuchania stron ma charakter subsydiarny i przeprowadzany jest o ile zdaniem sądu pozostają nie wyjaśnione fakty istotne dla rozstrzygnięcia. Z powyższego wynika, że zarzuty apelacji dotyczące naruszenia prawa procesowego nie są zasadne. Ponadto to obowiązkiem strony jest wskazanie okoliczności i zdarzeń na które powołuje się.

Zarzut naruszenia prawa materialnego w ustalonym stanie faktycznym nie był zasadny. Ponadto pozwany podnosząc zarzut naruszenia art. 535 k.c. ograniczył go do przedwczesności żądania, nie wskazał, ani na ustalenia dotyczące odroczenia terminu płatności, ani nie określił daty wymagalności według swoich twierdzeń. Sąd wskazał na brak ustaleń, jak i wpływ terminów wynikających z faktur. Na marginesie Sąd Apelacyjny zauważył, że powództwo wytoczono w październiku 2012 r. a pozwany w ciągu następujących dwóch lat nie uregulował zobowiązania. Zarzut naruszenia prawa materialnego to jest art. 535 k.c. jest chybiony, Sąd I instancji użył wskazanego apelacji zwrotu opisując w uzasadnieniu jak go rozumie. Przepis ten określa wzajemny charakter umowy wskazując obowiązki obu stron, w tym kupującego zapłaty ceny. W sprawie można także odwołać się do rozważań do art. 535 z komentarza do kodeksu cywilnego pod red. J. Gudowskiego do art. 535, – zobowiązania tom III / 2 s. 24 pkt 12 i 13.

Podsumowując, również w apelacji pozwany nie wskazał własnej daty wymagalności roszczenia, okoliczności ustalenia dłuższego terminu zapłaty, ani okoliczności mających spełniać przesłanki z art. 229, 230 i 231 k.p.c. i art. 233§ 1 k.p.c. W tym stanie rzeczy apelacja jako nieuzasadniona uległa oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c., a o kosztach należnych powodowi nie orzeczono wobec braku stosownego wniosku.